

Lovendringer 1. juli 2011:

Tidligere oppfølging av sykmeldte

Arbeidsplassen er den viktigste arenaen for forebygging og oppfølging av sykefravær. Arbeidsmiljøloven og folketrygdloven fastsetter noen møtearenaer, tidsfrister og sanksjoner hvis pliktene i oppfølgingsarbeidet ikke overholdes*. Dette gjelder uavhengig av om arbeidstaker er helt eller delvis sykmeldt. Målet er å unngå unødig langvarige sykmeldinger. Derfor er det vedtatt nye regler fra 1. juli 2011 om tidligere og tettere oppfølging av sykmeldte.

Tidsfrister, roller og oppgaver	Egenmelding 1-3 dager For IA-virksomheter: 1-8 dager	Sykmelding > 4 uker	Sykmelding > 7 uker	Sykmelding > 8 uker	Sykmelding > 9 uker	Sykmelding > 26 uker	Sykmelding > 1 år
Arbeidsgiver Har ansvar for tidligst mulig å legge til rette for at sykmeldt arbeidstaker kan være i aktivitet i virksomheten.	<ul style="list-style-type: none"> Ha skjema for egenmelding. Ved fravær over flere dager: Ta kontakt med arbeidstaker. 	<ul style="list-style-type: none"> Utarbeide oppfølgingsplan i samarbeid med arbeidstaker. Planen skal inneholde: <ul style="list-style-type: none"> vurdering av arbeidstakers arbeidsoppgaver og arbeidsevne aktuell tilrettelegging eller tiltak i arbeidsgivers regi, eventuelt med virkemidler fra NAV plan for videre oppfølging Oppfølgingsplanen skal sendes sykmelder så snart den er utarbeidet og senest etter fire uker. 	<ul style="list-style-type: none"> Avtale dialogmøte 1 med arbeidstaker og bedriftshelsetjeneste, samt helst også sykmelder. Dialogmøtet skal omhandle innholdet i oppfølgingsplanen og avklare om det er aktuelt med tiltak på arbeidsplassen. Oppfølgingsplanen oppdateres og bør sendes sykmelder. 		<ul style="list-style-type: none"> Sende NAV <ul style="list-style-type: none"> oppdatert oppfølgingsplan og melding om oppfølgingsarbeidet som er gjort (oppfølgingsplan og dialogmøte), samt om sykmelder har vært innkalt til og deltatt på møte 	<ul style="list-style-type: none"> Delta på dialogmøte 2 i regi av NAV. Sende inn revidert oppfølgingsplan til NAV senest 1 uke før møtet. Planen skal vise hvilke bedriftsinterne tiltak som er gjennomført, eventuelt vært vurdert og vist seg umulig å gjennomføre. 	<ul style="list-style-type: none"> Eventuelt ta initiativ til og delta på et dialogmøte 3.
Arbeidstaker Skal samarbeide og medvirke til å finne løsninger som reduserer sykefravær og informere om egen funksjonsevne.	<ul style="list-style-type: none"> Gi beskjed til arbeidsgiver om fravær. Si fra om tidsperspektiv. 	<ul style="list-style-type: none"> Medvirke til å finne løsninger som gjør at du kan komme tilbake i arbeid raskest mulig. Være innstilt på å gjøre annet passende eller tilrettelagt arbeid, hvis dette kan bidra til å komme raskere tilbake i jobb. Delta i utarbeidelsen og gjennomføringen av oppfølgingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> Delta på dialogmøte med arbeidsgiver og eventuell bedriftshelsetjeneste, hvis ikke medisinske grunner forhindrer det. Sykmelder skal også delta, med mindre du ikke ønsker det. Medvirke til å finne løsninger som gjør at du kan komme tilbake i arbeid raskest mulig. 	<ul style="list-style-type: none"> Hvis du ikke er i arbeidsrelatert aktivitet innen åtte uker, kreves en utvidet legeerklæring som dokumenterer at det er tungtveiende medisinske grunner som hindrer aktivitet. 		<ul style="list-style-type: none"> Delta på dialogmøtet, med mindre det er medisinske grunner som forhindrer det. Medvirke til å finne løsninger som gjør at du kan komme tilbake i arbeid raskest mulig. 	<ul style="list-style-type: none"> Eventuelt ta initiativ til og delta på et dialogmøte 3. I forkant av utløpet av sykepengeperioden (52 uker) bør du i samarbeid med NAV og sykmelder vurdere om det er behov for å søke om rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak (retten til sykepenge faller bort etter 52 uker).
Sykmelder Er medisinsk ansvarlig og skal motivere til å være helt eller delvis i arbeid, hvis det er medisinsk forsvarlig.		<ul style="list-style-type: none"> Hvis det er nødvendig med fravær utover egenmeldingsperioden, må det skrives sykmelding. Løpende vurdere gradert (delvis) sykmelding. 	<ul style="list-style-type: none"> Delta på dialogmøtet slik det er avtalt. Eventuelt gi beskjed til arbeidsgiver hvis det er medisinsk utilrådelig for arbeidstaker å være i aktivitet. 	<ul style="list-style-type: none"> Skrive utvidet legeerklæring hvor de medisinske grunnene til fraværet er beskrevet og dokumentert. 		<ul style="list-style-type: none"> Delta på dialogmøtet, hvis du blir innkalt. 	<ul style="list-style-type: none"> Eventuelt ta initiativ til og delta på et dialogmøte 3. Vurdere om arbeidstakeren fortsatt er arbeidsufør med behov for andre ytelser fra NAV.
Bedriftshelsetjeneste Skal arbeide forebyggende og kan trekkes inn i oppfølgingsarbeidet.			<ul style="list-style-type: none"> Delta i dialogmøter i bedrifter som har denne tjenesten. 				
NAV-kontoret <ul style="list-style-type: none"> Er en støttespiller og utbetaler sykepenge etter arbeidsgiverperioden (som er de 16 første dagene). Skal foreslå aktuelle virkemidler som kan bidra til arbeidsrelatert aktivitet. Skal sanksjonere hvis arbeidstaker, arbeidsgiver eller sykmelder ikke overholder sine oppfølgingsplikter. 				<ul style="list-style-type: none"> Vurdere kravet om arbeidsrelatert aktivitet og om det er behov for arbeidsrettet oppfølging fra NAV. Avgjøre om det fortsatt er grunnlag for rett til sykepenge. 	<ul style="list-style-type: none"> Registrere om oppfølgingsplan og registreringsskjema er innkommet og dialogmøte gjennomført. 	<ul style="list-style-type: none"> Avtale dialogmøte senest innen 26 uker. Tema er oppfølgingsplanen og muligheter for løsninger på arbeidsplassen, samt om det er behov for rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak i regi av NAV. 	<ul style="list-style-type: none"> Eventuelt innkalle til et dialogmøte 3. Arbeidsrettede tiltak, eventuelt arbeidsavklaringspenge, skal vurderes før maksimumsgrensen for sykepenge (52 uker) er nådd.
Tillitsvalgt/ Verneombud	Bidrar til å gjøre sykefraværarbeid til en integrert del av HMS-arbeidet, gir råd og veiledning til arbeidstaker og bistår i dialogen med arbeidsgiver. Kan delta på dialogmøter.						
Arbeidstilsynet	Veileder og fører tilsyn med at virksomheter arbeider forebyggende for å hindre sykdom eller skade og at de har en plan for oppfølging og tilrettelegging for langtidssykmeldte. Fører også tilsyn med virksomheters bruk av bedriftshelsetjeneste.						

*Med mindre det er åpenbart unødvendig, skal det utarbeides oppfølgingsplan og gjennomføres dialogmøter. Unntaksregelen vil gjelde for eksempel hvis arbeidstaker

- høyst sannsynlig vil komme tilbake uten tilrettelegging, eller
- når det kan fastslås at vedkommende ikke vil være i stand til å komme tilbake til arbeid

Hvis pliktene ikke overholdes, vil **arbeidsgiver** kunne ilegges overtredelsesgebyr tilsvarende 6 rettsgebyr (5 160 kroner pr. 1.7.2011) for hvert pliktbrudd, **arbeidstaker** risikerer stans i sykepengene, og **sykmelder** risikerer å bli ilagt et overtredelsesgebyr på tilsvarende 12 rettsgebyr (10 320 kroner pr. 1.7.2011) ved manglende oppmøte på minst 7 dialogmøter. Sykmelder risikerer også å miste retten til å skrive sykmeldinger. Det vil sendes forhåndsvarsel før NAV eventuelt iverksetter sanksjoner.

NAV har en rekke virkemidler som kan bidra til raskere tilbakevending til arbeid ([se nav.no](http://se.nav.no)). IA-virksomheter får spesiell oppfølging via sin faste kontaktperson ved NAV arbeidslivssenter i sitt fylke.

